

Zásady činnosti římských úředníků

Hlavní cíl této práce spočívá ve vysvětlení zásad, na kterých stála římská státní správa. S těmito principy se můžeme setkat již od samého počátku města Říma a později, za časů republiky, měly velký vliv na činnost římských úředníků. Prostřednictvím těchto principů se také formovala značná část římského ústavního systému. Tato práce je zasazená do období římského království a republiky, přičemž řeší otázku, jakým způsobem ovlivňovaly zásady činnost římských úředníků a fungování římského státu a práva.

V první kapitole se můžeme setkat se záhadnou starověkou civilizací zvanou Etruskové. Dále je v této části práce popsáno založení města Říma, včetně legend, které tuto událost provázejí. Etruskové byli velice pokročilou starověkou kulturou a stáli na samém počátku římské civilizace. Bohužel však jejich vliv na utváření Říma a jeho právní a státoprávní vývoj bývá často opomíjen. Nicméně byli to právě příslušníci tohoto národa, kteří zřetelně ovlivnili tvář Říma v mnoha oblastech života, ať už to byla státní správa, právo či náboženství.

Druhá kapitola se soustředí na vývoj římské státní správy na počátku republiky. Proto v této kapitole můžeme nalézt popis a charakteristiku římských magistratur, samotných úředníků a též i jejich pomocníků – tzv. apparitorů.

Třetí a poslední kapitola se věnuje hlavním limitům, které ovlivňovaly veškerou činnost římských republikánských magistrátů. Úředníci byli vázáni mnoha pravidly. Některá z nich měla formu zákona lidového shromáždění, avšak drtivá většina z těchto omezení měla charakter nepsaného obyčeje. Činnost římského magistráta byla dále determinována morálkou, ctí či náboženskými představami. Výsadní postavení mezi těmito limity ovšem zastává několik základních zásad činnosti římských republikánských úředníků. Patřily sem především zásady volitelnosti, kolegiality, annuity, čestnosti a odpovědnosti. Všechny tyto principy jsou v této části práce detailně vyloženy a popsány. Posledním omezujícím pravidlem, kterým se tato práce zabývá, bylo velmi významné oprávnění římského občana – *ius provocationis*. Tento právní institut umožňoval římským občanům možnost odvolat se proti potrestání římského úředníka k lidovému shromáždění, které pak rozhodne o jejich vině či nevině. V této části je objasněn původ tohoto práva, jeho význam a budoucí vývoj.

Snahou této práce bylo podat ucelenou a srozumitelnou zprávu o principech, jež ovládaly činnost římských republikánských úředníků a poskytovaly účinnou záruku bránící zneužívání jejich širokých kompetencí.